

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240.—
za pol leta 120.—
za štiri leta 80.—
za en mesec 20.—
Za tuzemstvo celotno K 24.—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40.—
za tuzemstvo 55.—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvarila (39 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6.—
poslana list . . . po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

Opomin.

Razpoloženje širokih mas po celem sve-
tu je slejkoprej kritično. Spričo gospodar-
skega poloma v Rusiji se kapitalistično me-
ščanstvo ponekod udaja iluziji, da je nevar-
nost nasilnega prevrata izginila in da nudi
razcepjenost zapadnega proletariata, med
katerim so ekstremisti čedalje bolj potis-
njeni v manjšino, najboljšo priložnost za po-
litično-gospodarsko reakcijo.

Na prvi pogled bi se res zdelo, da se
levičarskim strujam med zapadnim delav-
stvom vsled katastrofalnih posledic komu-
nistične socialnogospodarske politike v Ru-
siji izpodmikajo tla pod nogami. Težko si je
misliti, da ne bi naš proletarijat izvajal konse-
kvenc iz dejstva, da se ruski komunizem
obrača na pomoč k zapadnemu velekapita-
lu in njegovim eksploatacijskim metodam
da reši deželo pred gospodarskim ruinom.
Delavstvo vidi, kako mora Ljenu žrtvovati
temeljne principe komunizma, če noče, da
zamre sploh vse normalno in državni orga-
nizirano življenje. Vpostavil je samodejnost
zadrugištva, priznal v praksi nujno potrebo
zasebnega lastništva vsaj v zemljedel-
ski produkciji, ukinil najprimitivnejše svo-
boščine delavca, da reši industrijno proiz-
vodstvo in se sedaj nadeja na iniciativne
sile angleškega in ameriškega kapitala, ker
komunizem ni mogel podnetiti proletarskega
sloja k večji tvorilni delavnosti. Evro-
pski delavec to vidi, toda: kaj je efekt?

Te dni zborujejo zastopniki francoskih
delavskih strokovnih organizacij v Lillu.
Razdeljeni so v dve skupini, ena je za so-
cialistično II. internacion., za Amsterdam,
druga za III. internacion., za Moskvo. Če
se človek dobro vmisli v njihove medsebojne
debatte, pač vidi, da vladajo med voditelji
obeh struj veliko medsebojno nasprotstvo,
toda to nasprotstvo je bolj osebno, slučajno,
taktično nego stvarno in bistveno. Voditel-
jem gre v prvi vrsti za nadmoč nad delav-
stvom, odtod ostra osebna poanta v njiho-
vi polemiki; stvarno pa očitajo desničarji
komunizem, da so poglani francosko delav-
stvo 1920. leta v največje nevarnosti momen-
tu v štrajk, da izzivajo reakcijo buržuazije,
da cepijo delavske vrste in da jih hočejo
brezpočno podvreči diktatu iz Moskve.
Največji očitki pa je ta, da so komunisti
brezvestni demagogi. »Revolucija!« — je
zaklical na lillskem kongresu Guénic od
železničarske zveze levičarjem — »revolu-
cija! Vi nimate drugega na ustih nego to
besedo. V resnici pa mi revolucije ne želi-
mo nič menj nego vi in če bi prišle težke
okolščine, bi vi dejali masam ravnotako
kakor mi: »Imejte zaupanje v nas in zaen-
krat se potrpite!« — Te besede voditelja
zmernega krila kakor blisk razsvetljujejo
resnično razpoloženje proletariata na obeh
straneh. Isti ton je ubiral Giudicelli, ki za-
stopa zvezo pomorščakov. Tudi v njegovem
govoru, ki se je še bolj ostro obračal proti
ekstremistom, pogršamo povdarjanja kak-
šnih načelnih razlik; on se samo norčuje
iz otroškega radikalizma komunistov, ki so
hoteli v Marseillu uvesti diktaturo prole-
tariata, drugi dan pa so šli k prefektu
prosit kruha. Z buržuazijo je treba previdne
taktike, sam Ljenu ji je moral dovoliti kon-
cesije, zakaj bi mi v izvestnih slučajih z
njo ne sodelovali, če to jači proletarijat?
»Vaša taktika pa proletarijat slabi«, je de-
jal Louis od zveze ladjedelniških delavcev,
dokaz za to je, da število v sindikatih or-
ganiziranih delavcev pada.

Spričo tega je čisto naravno, da debata
ki se vrši na taki podlagi, ne more v načel-
nem oziru ničesar razjasniti. Ekstremisti
se argumentov oportunistične desnice po
pravici ne plašijo; oni so pač prepričani,
da proletarijat ne more zlomiti buržuazne-
ga svetovnega reda drugače nego z revolu-
cijo, z enim udarom, po moskovskem re-
ceptu; da pa je diktatura proletariata kon-
čni cilj vsega materialistično-socialističnega
delavskega gibanja, tega tudi zmerna frak-
cija francoskih delavskih voditeljev ne za-
nikuje. Ona je čisto naravna zadnja konse-
kvenca iz marksističnega programa, ki na-
čeloma taji krščansko pravno solidarnost
med vsemi sloji človeške družbe, zakaj kaj
tretjega tu ni mogoče! Če nemška socialna
demokracija zdaj diktaturo proletariata za-
vrača, je to ali načelni preobrat ali pa tak-

tična poteza: bržčas samo taktika, kajti
nihče ne bo verjel, da so se goreči pristaši
zgodovinskega materializma prelevili v kr-
ščanske solidariste. To bi bil res čudež.
Kdor stoji na stališču razrednega boja, ki
se vrši po železnih ekonomskih zakonih,
ta je primoran verjeti v to, da more biti
edini nositelj bodočega družabnega reda le
proletarijat; kaj bo potem, to je seveda dru-
go vprašanje, ki ga ni niti Ljenu še rešil.
Francoski »socialpatrioti« ali »socializda-
javci«, kakor jih je imenoval v Lillu May-
oix, so vsaj tako odkriti, da ne taje, da se
načeloma od svojih levičarskih tovarišev
ne ločijo in zato se v Lillu o tem tudi ni de-
batiralo. Gre edinele za to, je li zdaj res
že čas, da se proletarijat polasti diktature
na svetu. 1566 glasov je v Lillu reklo, da
ni, 1358 pa, da je; sicer pa to glasovanje ni
končno in utegnejo ekstremisti še doseči
zmago pri drugih resolucijah.

To je resnično razpoloženje velikega
dela evropskega proletariata ne samo fran-
coskega. Tiste mase, ki so se krščanstvu
odtujele, se s fatalno doslednostjo čedalje-
bolj radikalizirajo in dogodki v Rusiji tega

procesa ne bodo bistveno preokrenili v
drugo smer. Tega se je treba zavedati, da
se ne bodo delale usodne napake. Kapita-
listične velesile ustvarjajo vse kaj drugega
nego ugodno atmosfero za socialno pomir-
jenje. Konflikti zaradi reparacij, konflikti
v Orientu, konflikti na Daljnem Vzhodu,
rastoče oboroževanje, brezposelnost, hege-
monija bank, blazna tekma za zavojevanje
svetovnega trga - kaj more to roditi dru-
gega nego zrevolucioniranje mas? Naj je to
boljševizem ali kaj drugega; na imenu ni
nič ležeče! Če bo svetovni velekapitalizem
nadaljeval to politiko, tudi lakota na Rus-
kem ne ustavi zradikaliziranja velikega dela
delavskih slojev.

To bi moralo tudi našim državnikom
biti pred očmi, ko iščejo zdaj raznih lekov
proti razrušiteljnemu delu komunizma. Bil
bi zločin nad državo, če bi se hotela s se-
danjim položajem okoristiti reakcija. Naši
državniki naj ne pozabijo, da je konsolida-
cija mogoča le na podlagi pravične, demo-
kratične socialne postavitve. Le na tej
podlagi je mogoč skupni boj zoper nezado-
voljnost, demagogijo in radikalizem.

Jugoslovanski klub proti izjemnemu zakonu.

Belgrad, 1. avgusta. (Izv.) Na današnji
seji zakonodajne skupščine je Jugoslovanski
klub podal izjavo, da se z izjemnimi za-
koni ne more strinjati. Jugoslov. klub na-
glašuje, da je v smislu svojih načel vedno
odločno obsojal vsako teroristično akcijo
in se zato tudi ne more strinjati s terorjem
od zgoraj, kakor ga mislijo uvesti oni, ki
ustanavljajo »narodne garde«, ne toliko za
pobijanje komunizma kakor za ogrožanje
in omejitve meščanskih slobod. Razum
tega nosi ta zakonski predlog obeležje
strankarskega absolutizma, ki je bil vedno
najopasnejši za obstoj vsake države. Jugo-
slov. klub protestira nadalje proti nasilnim

rekvizicijam, ki se še vedno dogajajo na
kmetih popolnoma protipostavno. Ravno
tako protestira Jugoslov. klub proti temu
zakonu, ker uničuje združevalno svobodo
delavstva in ga izroča na milost in nemilost
kapitalistom. Jugoslov. klub protestira da-
le proti razveljavljanju mandatov komuni-
stičnih poslancev, ker je tako postopanje
protipostavno in proti določbam volilnega
prava. Odkar je vlada ukinila demokratske
ustavne določbe, je zavladala silna pravna
nesigurnost, ki naši državi silno škoduje
doma in na zunaj. Iz teh razlogov bo Ju-
goslov. klub glasoval proti zakonskemu na-
črtu »za zaščito države«.

Minister Pribičević v zadregi.

Belgrad, 1. avgusta. (Izv.) Na današnji
seji zakonodajne skupščine je imel mini-
ster Pribičević velik protikomunističen go-
vor. Ko je začel govoriti o dogodkih mese-
ca aprila in maja leta 1920., mu je začela

opozicija klicati v spomin sodelovanje de-
mokratov s komunisti, ki je bilo naperjeno
proti Pribičeviću vladi, kar je spravilo Pribi-
čevića v nemalo zadrego.

Demokratski lažjem deluje.

Delavski dom v Osijeku demoliran. — Batinanje v Mitrovici.

Osijek, 1. avgusta. (Izv.) Tukajšnji de-
mokratje, radikali in srbski dobrovoljci
so sklicali danes shod proti komunizmu,
ki se je pa kmalu spremenil v veliko de-
monstracijo tudi proti ostalim opozicijskim
strankam. Demokratje so napadli ne-
kaj uglednih zastopnikov Hrvatske pučke
stranke in Hrvatske zajednice. Nato so na-
padli in demolirali Delavski dom. Predse-
dnika mestnega kluba Hrvatske zajednice
in kluba Hrvatske pučke stranke so neu-

smiljeno pretepli, da so jih morali prepe-
ljati v bolnico. Meščanstvo je nad tem po-
četjem ogorčeno.

Mitrovica, 1. avgusta. (Izv.) 29. p. m.
je prišlo v Mitrovico veliko število žandar-
merije in policijskih agentov, ki so zaprli
veliko množico ljudi, samih poštenih in
mirnih hrvatskih kmetov. Proti njim se je
vršila »narodna istraga«, t. j. silno batina-
nje. Ker jim niso mogli koncem konca nič
dokazati, so jih izpustili na svobodo.

Hrvatski blok.

Današnji »Hrvat« poroča, da je bila
včeraj skupna konferenca zastopnikov Na-
rodnega kluba, Radičevcev, Frankovcev in
bosanske težke sloge. Na zborovanju se
je razpravljalo o razmerah v državi in se je

izvolil poseben odsek, ki bo izdelal načrt
podlage za kooperacije. »Jutarnji List« do-
znava, da so bile vse stranke pripravljene
priznati Radičevce za svoje reprezentante,
katero vest pa »Hrvat« dementira.

Odgoditev seje parlamenta.

Belgrad, 1. avg. Oficialni novinarski
urad poroča: Seja parlamenta bo, kakor se
v merodajnih krogih zatrjuje, odgodena do

četrtka, ko pride v Belgrad večje število
poslancev.

Seja zakonodajnega odbora.

Belgrad, 1. avgusta. (Izv.) Današnja
dopoldanska seja zakonodajnega odbora
je otvoril dr. Žerjav (Vendar enkrat! op.
ur.). Naznanil je, da je postal član zakono-
dajnega odbora namesto odstopivšega Ju-
raja Demetrovića posl. Pero Marković. Vo-
litev predsednika se še ni mogla izvršiti,
ker se med strankami še ni dosegel spo-
razum. Nato so prešli na drugo točko dnev-

nega reda: Razprava o naredbah minist-
stev in pokrajinskih vlad. Predloženo je bi-
lo 300 naredb! Odbor še ni prešel v meri-
torno razpravo, ker se mora najprej zedi-
niti glede načina razprave. — Jutri dopol-
ne ob 9. uri bo naslednja seja, na kateri
bodo volili predsednika in sklepali o po-
slovanju za zakonodajni odbor.

Nov vladni blok.

Belgrad, 1. avgusta. (Izv.) Včeraj je
bila seja ministrskega sveta, na kateri so

razpravljali o ustanovitvi skupnega bloka
sedanjih vladnih strank o priliki novih vo-

litev za izpraznjena mesta 58 komunistič-
nih poslancev. Ta blok bi tvorili radikali,
demokratje, muslimani in slov. samostojni
kmetje, ki bi postavili skupno kandidatne
liste. — Nato so bili odobreni nekateri kre-
diti.

Naše nar.-obrambno delo.

Zanimanje za narodno obrambno delo
ponehava, namesto da bi rastlo. Vkljub
ponovnim pozivom v našem časopisju, še
nadalje vztrajno v veliki otopelosti in se
ne moremo povzpeti do živahnejšega
obrambnega dela.

Čas pa je, da pridemo enkrat glede
tega na jasno. Dejstvo je, da z resoluci-
jami in enakimi papirnati bombami ne
pridemo nikamor. Bo že treba dela in žr-
tev. Morda vedno večjih žrtev! Zahteve,
ki se stavijo naši Slovenski Straži so tako
opravičene, da jih ne moremo odbiti. So
pa tudi tako visoke, da jih bomo za dalj-
šo dobo zmagovali le, če nas bo vsa naša
javnost izdatno in vztrajno podpirala. Pri-
bijemo, da je narodno-obrambno delo da-
nes življenjska naloga celega naroda, ki
zahteva najboljših moči naroda. Nikakor
pa ni samo diletantstvo, kakor bi kdo mi-
slil. Izobraževalno delo je važno in po-
trebno. Zdi se pa, da se pri tem obramb-
no delo nekoliko zanemarlja. In vendar
nam vse izobraževalno delo končno ne
bo koristilo, če bomo zanemarljali narod-
no obrambno delo v ožjem smislu. Še ve-
liko večji narodi posvečajo temu delu pre-
cej sil. Mi pa, ki nismo v njih številu, bi
jih morali tem več!

Zato ponovno pozivljamo vse podruž-
nice Slov. Straže, da se zganejo. Nekatere
delajo, a še veliko več jih spi. Ravno-
tako prosimo vse prijatelje nar. obramb-
nega dela, ki so Straži že pomagali, da
zopet poprimajo. Razumevanja za to delo
danes med širšimi sloji žal manjka. Kriv-
da zadene več ali manj inteligenco. Treba
pa je, da to razumevanje zanesemo med
ljudstvo, ker le tako bo uspeh dosežen.
To je predvsem naloga naše inteligence,
akademikov, pa tudi vsakega našega člo-
veka. Treba je, da se zavemo, da je nar.
obrambno delo naša dolžnost in nič več!
Ko bi se ta zavest med nami ukoreninila
— tudi med najširšimi sloji — bomo lahko
mirno zrl v narodno bodočnost. Zato pa
na delo za procvit našega naroda!

Velika narodna slavnost v Prekmurju.

Letos, dne 12. avgusta bo poteklo dve
leti, odkar so zasedle jugoslovanske čete
ta lep kos naše slovenske zemlje in so bili
s tem dnem osvobodeni naši bratje Prek-
murci. Da proslavimo ta dan čim najsijajne-
je, posebno v tem letu, ko so se pred ne-
kaj dnevi izmenjale ratifikacijske listine
trianonske mirovne pogodbe med Ogrsko
in velevladmi, ter je s tem stopila ta po-
godba končno v veljavo, sklenili so prek-
murski Slovenci, predvsem zveza županov
in prekmurski slovenski dijaki, da pride
v dneh 13., 14. in 15. avgusta t. l. v Prek-
murju na štirih krajih velike narodne slo-
vesnosti ter te dni vabijo po vsej Sloveniji
na udeležbo teh slavnosti, ki naj bodo ob-
nem tudi manifestacija za naše meje; do-
kaz, da prekmurski narod, svoboden tisoč-
letnega robstva ogrskih vladodržev, noče
nikdar več nobenih stik s temi tlačitelji ter
hoče svoboden ostati na svobodni sloven-
ski grudi, v svobodni jugoslaviji. Na teh
slovesnostih pa hoče Prekmurje tudi ma-
nifestirati za svoje neodrešene brate, ka-
terih je v monašterske okolici še nad 20
tisoč ostalo pod mažarsko vladjo, poudarja-
joč, da se iz gospodarskih, narodnih, poli-
tičnih in človeških ozirov mora meja tako
korigirati, da nam vsaj ti Slovenci ne bo-
do šli v zgubo. Udeležbo na teh slavnostih
je prijavila do sedaj Pevska zveza »Ljub-
ljana« in mnogo odličnih gostov. Gostje iz
Slovenije pridejo v Prekmurje že v so-
boto dne 13. avgusta z vlakom, ki polje
ob 5. uri zjutraj iz Ljubljane. Popoldne je
v Doluji Lendavi na kolodvoru slovesen

sprejem, zvečer pa prva slavnost v parku vojvode Esterhazyja v Dolnji Lendavi z govori, pevskim nastopom, godbo in prosto zabavo. V nedeljo 14. avgusta zjutraj je odhod iz Lendave na vozovih v Crensovec, kjer je ob pol 10. uri predpoldne slovesna služba božja, za tem na cerkvenem trgu velika narodna manifestacija. Ista se popoldne nadaljuje v Murski Soboti v parku grofa Szaparyja, kjer sodelujejo poleg godbe in pevskega zbora tudi prekmurški dijaki, ki bodo predstavljali gledališko igro. V ponedeljek traja pa velika narodna slavnost in lepem starodavnem prekmurškem trgu ves dan. Na tabornih v Murski Soboti in Turnišču govorijo najboljši slovenski ljudski govorniki.

Slovenci Prekmurje Vas vabi, da se udeležite teh narodnih manifestacij in si ob tej priliki ogledate ta lep kos naše domovine. Odzovite se v častnem številu temu povabilu in pokažite bratom Prekmurcem s tem svojo bratsko ljubezen. Kdor reflektira na skupno prenočišče in prehrano, naj to po dopisnici preje javi glavnemu odboru za prireditve narodnih slavnosti v Prekmurju v Dolnji Lendavi.

REGULACIJA PLAČ ZA ŽANDARMERIJU.

Belgrad, 1. avgusta. (Izv.) Med zastopniki ministrstva notranjih zadev, fin. ministrstva in žandarmerijske komando je bilo zadnje dni več konferenc glede regulacije orožniških plač. Sedaj je nova uredba gotova. Po novi uredbi se deli orožništvo na tri kategorije: 1. orožniki v Srbiji in Črni gori dobivajo mesečne doklade po 500 dinarjev, za ženo 5 in za vsako dete 5 dinarjev dnevno; 2. orožniki v Dalmaciji dobe mesečno doklado 450 dinarjev; 3. v ostalih krajih pa 400 dinarjev. — Orožniki kategorije 2. in 3. dobivajo za ženo po 4 in za vsakega otroka po 4 dinarje dnevno. Osnovna plača za vse kategorije ostane ista in raste po službenih letih. Orožniki dobe tudi nove obleke, za katere je blago že naročeno. Uniforma bo imela poseben krog.

RIBOLOV NA JADRANU.

Belgrad, 1. avgusta. (Izv.) V zvezi s pregovori za sklepanje trgovske pogodbe se bodo začele te dni nove konference glede ribolova na Jadranu. Skupna komisija naših in laških delegatov bo utrdila mejo skupnega ribolovstva.

EKSPOZE ITALIJANSKEGA ZUNANJE-GA MINISTRA.

Rim, 1. avg. Minister za zun. stvari Della Torretta je podal v senatu izjavo, v kateri je najprej poudarjal potrebo, da se spoštujejo obveznosti, ki jih mirovne pogodbe nalagajo italijanski politiki. Toda Italija zahteva, da tudi signatarne države spoštujejo njene pravice. V spornih vprašanjih bo Italija kazala veliko spravljivost. Zunanja politika Italije se mora v prvi vrsti naslanjati na gospodarsko politiko, ker Italija potrebuje sirovin in tržišč za svoje proizvode. Ravnotežje v Sredozemskem morju se mora vzdrževati in za Italijo ugodne določbe pogodbe, ki so jih sklenile tri velesile, se morajo izvesti. Iz tega izvira potreba sporazumnega sodelovanja med zavezniki. — Kar se tiče Albanije, želi Italija, da bodi ta država neodvisna. Ta neodvisnost pa ne sme biti zgolj ugodna za druge, za svobodo Albanije in za strateške interese Italije pa kvarna, ker bi se sicer albansko vprašanje moralo vnovič proučavati in sicer na podlagi italijanskih interesov, ki so jih priznali zavezniki. Glede Gornje Šlezije je dejal zunanji minister, da je treba počakati odločitve vrhovnega sveta. Nato je minister govoril o razmerju do Jugoslavije in izjavil, da morata rapalsko pogodbo lojalno izvesti obe stranki.

PROJEKT STUART-MARINIS.

Kakor znano, Anglija odločno sili na to, da se gornje-šlezjsko vprašanje definitivno reši. Če bi šlo po volji Anglije in Italije, bi se dežela priznala Nemčiji, češ da je to na podlagi rezultata plebiscita v smislu verzalske pogodbe; temu se pa Francija odločno upira. Naslanjajoč se na nek raport medzavezniške komisije v Gornji Šleziji od 19. julija, je Francija sklenila odposlati v Gornjo Šlezijo celo divizijo, da se bodo spoštovali sklepi zaveznikov. Zoper to pa je vložila svoj veto Anglija: 1. ker da zavezniki ne smejo gledati na to vprašanje postopati vsak na svojo roko; 2. ker angleški visoki komisar Stuart vojaška ojačenja sploh smatra zaenkrat za nepotrebna. To je izrabila Nemčija in je odgovorila Franciji, ki je od nje zahtevala, da dovoli prevoz divizije čez Nemčijo, v tem smislu, da smejo to od Nemčije zahtevati samo vsi zavezniki skupaj. Francija je zdaj angleški predočila, kako slabo mora vplivati na javnost nesoglasje, ki ga izrablja Nemčija v svojo korist. Anglija je odnehala v toliko, da je privolila, da se sestane posebna konferenca ekspertov, ki naj študirajo vprašanje razmejitev, o ojačenjih pa slejkoprej noče nič slišati. Dosegla je tudi, da se skliče vrhovni svet zaveznikov v prvih dneh avgusta, čemer se je

Francija preje upirala. Vrhovni svet bi se imel pečati s takozvanim projektom Stuart-Marinis, glasom katerega naj se razdeli med Nemčijo in Poljsko samo industrijsko ozemlje Zgornje Šlezije in je obmejna črta v glavnem že določena; ostalo ozemlje se razdeli pozneje. Definitivno pa ni še nič rešenega, ker francosko-angleška pogajanja še niso končana. Kar se tiče Poljske, se »Kurier Warszawski« in »Rzeczpospolita« odločno izjavljata proti Stuart-Marinisovemu projektu.

London, 31. julija. Ministrski predsednik Lloyd George je v Thameu odkril spomenik padlim vojakom in je imel pri tej priliki govor, v katerem je opozarjal na angleška prizadevanja med vojno in povdarjal, da je Anglija postavila deset milijonov mož, od katerih je izgubila tri milijone mož. Francoske izgube pa so še mnogo večje. Ministrski predsednik je izjavil, da bi bilo nepojmljivo, ako bi se oni dve državi, ki sta doprinesli tako ogromnih žrtv za skupno stvar in izvajali zmago po tolikem trpljenju, pripravili radi interpretacije miru, za katerega sta plačali tako ceno. Francija in Anglija sta govorili med seboj popolnoma odkrito, kar je edino sredstvo, da se danes doseže uspeh in edina pot do sporazuma. Lloyd George je povdarjal, da so prvotne težkoče odstranjene in da je sestanek zaveznikov končnoveljavno zabilisal medsebojna nasprotja; Anglija samo zahteva, da jo poslušajo pri interpretaciji miru, ki si ga je priborila s tolikimi žrtvami. Ne zahteva gospodarskega in odločujočega glasu, kajti to bi bilo neumestno prilaščanje pravic. Zahteva le enakopraven glas. Anglija priznava, da dajejo Franciji njene ogromne žrtve pravico, da so njeni interesi upoštevani, to tembolj, ker je nevarnost njej bližja in njeno opreznost upravičujejo zgodovinski razlogi, ki so važnejši kakor angleški. Ministrski predsednik je pristavil, da želi z vso vlnudnostjo povedati, da bi bilo to vpoštovanje zmožno otežčiti mirno sodbo. Ministrski predsednik je povdarjal, da misli Anglija vedno na to, da bo tako drago odkupljeni mir resničen mir. Ako svari Anglija k potrpežljivosti in priporoča zatajevanje v evropskih zahtevah, dela to radi tega, ker jo je vojna naučila ceniti mir. Končno je min. predsednik povdarjal, da je edina skrb Anglije bojazen, da bi zavezniki z nerazsodnim in prestrogim uporabljanjem svojih nespornih sil poglobili in ojačili korenino bodočih konfliktov.

ZA POLJSKO-FRANCOSKO-ČEHOSLOVAŠKO ZVEZO.

Belgrad, 1. avgusta. Presbiro poroča iz Varšave: Po vesteh iz Prage je bivši čehoslovaški poslanik v Rimu g. Borsky v listu »Narodni Politika« objavil članek, v katerem zastopa stališče poljsko-francosko-čehoslovaške zveze. Taka zveza bi štel 78 milijonov duš in bi tvorila protiutež proti Nemčiji.

ČESKA VLADA IN NEMŠKI ČASNIKARJI.

Belgrad, 1. avg. Presbiro poroča z Dunaja: Kakor javlja »Wiener Zeitung«, je čehoslovaška vlada povabila nemške žurnaliste, da bi priredili poučno potovanje po čehoslovaški republiki.

RUMUNSKÉ PRIPRAVE PROTI RUSIJI?

Moskva, 1. avgusta. Rumunija transportira številne čete in topništvo v Besarabijo. Za straženje železnic so bili sestavljeni posebni častniški detachmenti.

REŠITEV ALBANSKEGA VPRAŠANJA.

Pariz, 1. avg. Agence Havas poroča iz Londona, da bo vrhovni svet najbrže že 8. avgusta rešil albansko vprašanje v zmislu stališča zaveznikov in z vpoštovanjem italijanskih interesov pod gotovimi garancijami. V splošnem se misli, da bo Francija podpirala stališče Anglije, da se spravi jo sklad stališča angleške, italijanske in francoske vlade.

OBSEDNO STANJE V RUSIJI.

Pariz, 1. avgusta. Čez večino Rusije je proglašeno obsedno stanje.

Moskva, 1. avgusta. Kmetje iz saratovske gubernije prodajajo svoja polja in žetve izpod cene ter se izseljujejo. Vladni poziv roti kmete, naj ostanejo in naj skrbijo za ozimino, ker je sedaj dana možnost, preskrbeti kmete s semeni.

Pariz, 1. avgusta. Po poročilu ruske agencije znaša število onih, ki umro vsak dan od glada na Ruskem, 15.000—20.000 oseb. Obenem z lakoto se pojavlja tudi kolera, ki se vsak dan bolj širi.

Moskva, 1. avg. (Brezžično.) Maksim Gorkij je odgovoril Herbertu Hooverju, da je predložil njegove predloge svetu ljudskih komisarjev, kateri jih je odobril. Svet komisarjev prosi Hooverja, naj čimprej pošlje zastopnika v Reval, Rigo ali Moskvu, ki se bo pogajal za izpustitev ameriških državljanzov v Rusiji.

London, 1. avg. (Brezžično.) Letiski zunanji minister je izjavil, da vlada na Ruskem popolna anarhija. Sosednje države niso bi se pripravile na vse mogoče.

Pariz, 1. avgusta. »Excelsior« objavlja članek o lakoti na Ruskem izpod peresa

Kerenskoga, ki pravi, da je obsojen ruski narod na smrt, če se mu mednarodno ne pomore. Sedanja žetev v evropski Rusiji bo znašala 500 do 600 milijonov pudov, dočim je znašala žetev v istih krajih prejšnja leta tri milijarde pudov. Iz strahu pred gladom skrivajo kmetje svoje zaloge žita, katere še imajo, da bi jih ne bilo treba izročiti obsovaženim sovjetski upravi. Osebe, ki v Kremli z obupom drže moč v svojih rokah, se boje kazni, katere pripravlja prevarano ljudstvo zanje. Dnevi sovjetskega gospodstva so štet.

Politične novice.

+ Zaroko regenta-prestolonaslednika s hčerjo vojvodinje vandomske dementirajo pariški listi iz Beograda. Zelo čudno se nam zdi, da naši oficijelni krogi ne smatrajo za vredno, da novico, ki je vzbudila med vsemi krogi v državi toliko zanimanja, ne dementirajo v domačem časopisju, ampak pošiljajo dementije v francoske liste. So v naši državni upravi stvari, nad katerimi more najlojalnejši državljani samo zmagovati z glavo...

+ Parlamentaren škandal! Namesto dr. Bog. Vošnjaka, novega jugoslovanskega poslanika v Pragi, pride v skupščino Stefan Dobnik. — Tako rešujejo vladne stranke vprašanja mandatov vladnih strank. Posl. SLS Jožef Škoberne, ki je bil pri volitvah v konstituanto pravilno izvoljen, pa so potem številke »zamavljali«, pa še sedaj ni v parlamentu, dasi je uradno dokazano, da je imel potrebno število glasov. Vladne stranke v verifikacijskem odboru delajo pasivno resistenco. In »Jutro« se čudi, da opozicijske stranke vlado »Jutro« jo sicer spet zamenjuje z državo) samo kritizirajo. Vprašamo, kje na svetu se postopa z mandati opozicijskih — celo profikomunističnih poslancev tako, kakor delajo to vladne stranke? Saj tudi namestnika za pokojnega narodnega predstavnika dr. Lovra Pogačnika niso hoteli potrditi. Vladna gospoda naj neha že s takimi balkanščinami in potem nihče ne bo pisal ali govoril o »balkanskih metodah«.

+ Strah pred reakcijo. Zagrebška »Riječ« piše predsmrtnico ruskemu boljševizmu in boljševizmu celega sveta. Polom je neizbežen in ta polom je neposredno pred vratmi. Sedaj gre le za to, da reakcija, ki mora nujno priti, ne zaide predaleč na desno. Tu so poklicane zlasti delavske mase, da se zvežejo z naprednimi demokratičnimi strankami in si z njimi v zvezi ohranijo zadosten vpliv na razvoj stvari. Nam se zdi ta strah demokratskega glasila pred reakcijo zelo opravičen — to je strah slabe vesti.

+ Otroci ne ubogajo več! Ali ni bilo lepo včasih v Ljubljani, ko si na mah ubil političnega nasprotnika, izzval nad njim družabni bojkot in ga izpostavil najhujšemu javnemu zasmehu, če si ga v časopisju stigmaliziral za »klerikalca«? Danes pa ta metoda ne vleče več! Včerajšnji »Polizeiblatt für das Herzogtum Krain« (po domače »Pondeljek«) bridko toži, da se še najdejo ljudje, kulturni ljudje nota bene, ki segajo g. Prepeluhu še vedno v roke, čeprav so ga oni označili po stari svoji metodi za »klerikalca«! Strašno je to! Ljudje ne ubogajo več in ne ubogajo! Kolikor je nam znano, g. Prepeluh sicer ni klerikalec in mi nič ne vemo o kakšni njegovi tozadevni metamorfozi, toda značilna je jezica mladoliberalcev in njihova ugotovitev, da se za staroverski in predvojni očetek »klerikalstva« občinstvo prav nič več ne briga in nikakor noče več slepo parirati slavnemu diktatoru liberalne gospode, da mora vsak mahati z loparjem po »klerikalcih«, kdor hoče veljati za »kulturno-naprednega« človeka! Drugi časi so prišli, drugi časi!

+ »Pondeljek« v Belgradu. Jako debel zavoj uradnega glasila JDS (»Pondeljek«) so odposlali včeraj gospodje na naslov dr. Zerjava v Belgrad s prošnjo, da ga razdeli na pristojnem mestu. Članek demokratskega »uradnega lista« o g. Prepeluhu je bil glavni povod za pošiljatev, potem pa nekaj notic o g. Pesku. Prepeluha so proglašili še enkrat svečano za »klerikalca«, Peska pa za »komunist«. V svoji brezmejni »klerikalni« predrznosti in cinčni nesramnosti pa je šel g. Prepeluh celo tako daleč, da je v Belgrad — telefoniral! Na gotove gospode namreč, s katerimi je prav dobro znan. Zato izgleda, da bo debeli zavoj v Belgrad prišel — prepozno!

+ Državno posojilo. Finančno ministrstvo je izdelalo zakonski predlog za državna posojila, katerega je predsednik skupščine že izročil finančnemu odboru v odobrenje. Razen posojila 500 milijonov dinarjev, ki se najame v naši državi, je pooblaščen finančno ministrstvo, da najame tudi v inozemstvu denarna posojila.

+ Konec vojne stanja. Lloyd George je v angleški zbornici naznanil, da ima oficijelno veljati kot konec svetovne vojne 1. september 1921. To je potrebno, da se določi termin za one pogodbe, ki ugasnejo s koncem vojne.

+ Irsko vprašanje se glasom poročil angleških listov ugodno razvija. Angleška vlada namerava izpustiti iz zaporov vse

sinfajnovske voditelje, da bi mogli prisostvovati seji irskega republičanskega parlamenta, ki se v kratkem sestane, da imenuje svoje pooblaščenca za sklep miru med Irsko in Anglijo, kakor je to sklenil »Deil Eirean« (skupščina sinfajnovcev). General Smuts, predsednik južnoafriške republike, je vsled tega sklenil, da ostane na Angleškem še dalje, da pospeši zadevo. Če se uresniči nade angleških listov, bi mogel angleški parlament ratificirati novo irsko konstitucijo v svojem prihodnjem zasedanju.

+ »Fašista s tiaro na plešasti glavi« imenuje »Pondeljek« papeža. To si velja zapomniti, kadar bo demokratsko časopisje zopet pisalo, da ni zoper katoliško vero in cerkev. Če bi demokrati papeževe ukrepe samo dostojno kritizirali, ako jim niso všeč, bi še nič ne rekli, toda če »Pondeljek« pri tej priliki izjavlja, da noben resnični demokrat ne more »plešastega fašista« smatrati za namestnika Kristusovega pri vodstvu cerkve, je to dokaz strupenega sovraštva zoper katoliško vero in njene temeljne resnice. To samo zato, da se ne bo do gg. demokrati izgovarjali, da »niso tako mislili«.

+ Rusija in njeni mednarodni dolгови. »Daily Mail« poroča iz Kodanja, da je sovjetska vlada izjavila, da je pripravljena priznati mednarodne dolgeve Rusije pod pogojem, da njihovo višino določi mednarodna komisija in da se odplačila odgodijo do leta 1925. Glavni pogoj pa je, da velesile priznajo sovjetsko vlado.

+ Boljševiški napad na procesijo. Iz Revala poročajo, da so boljševiki v Evpatoniji na Krimu napadli procesijo in pretepli svečenika. Nato se je množica vrgla na boljševike in jih nekaj ubila. Došlo vojaštvo je začelo streljati in ubilo 7 ljudi, več pa jih ranilo.

+ Rusija in Turčija. V Angoro je dopel novi poslanik sovjetske Rusije, Natzaroutz, ki je pri svojem sprejemu dejal, da ruski narod nikoli ni želel, da bi na Sv. Sofiji zablestel križ(?), ampak samo car in aristokracija. Ruski narod želi popolno svobodo in procvit nacionalne Turčije. (Lep »internacionalist«!)

+ Pomoč Rusiji. Ameriki se s pomočjo akcije v prid Rusiji nič ne mudi. M. Hughes od sovjeta oficijelno zahteva, da osvobodi vse ameriške državljane v Rusiji, če ne, Amerika ne pošlje v Rusijo ne živih ne medikamentov. Sovjeti niso še nič odgovorili.

+ Trgovska pogajanja med Rusijo in Švedsko so se izjalovila, vsled česar je Ljening odpoklical delegata Kerječeva iz Stockholma. Švedska želi, da pride v Stockholm delegat, ki ne bo delal komunistične propagande. Ljening misli tej želji ugoditi in poslati na Švedsko uradnika nestrankarja.

+ Poraz Špancev v Maroku je strašen; »Times« poroča, da je v boju z vstahi padlo 20.000 vojakov. Kolona pod poveljstvom generala Navarro se nahaja še vedno v boju z vstahi, ne da bi bilo kaj znano o njeni usodi. Glavni poveljnik je zdaj general Berenguer, ki ima na razpolago 16.000 mož.

Dnevne novice.

— Pogreb nadučitelja Jerneja Cenčiča. V nedeljo popoldne smo spremljali k večnemu počitku na pokopališče v Kamniku moža, katerega ime je en človeški rod tesno zvezano z razvojem katoliških organizacij in društev, moža, katerega kremenit značaj in globoka vernost ter srčna ljubezen do slovenskega naroda bi morala biti vsakomur za zgled. Lep in dostojen je bil sprevod, katerega so se udeležile deška in dekliška šola iz Kamnika z zastavami, razna društva po svojih zastopnikih ter gg. vseučiliški profesor dr. Iz. Cankar, glavni urednik »Slovenca« Fran Smodej z ostalimi člani uredništva »Slovenca«, »Novega Časa« in »Dom in Sveta«, vladni vetnik Logar, okr. glavar Kete, sodni svetnik dr. Janiš ter številno prebivalstvo iz vseh slojev. Pogrebne obrede je opravljal g. dekan Lavrenčič ob asistenci več duhovnikov in oo. frančiškanov. Kamniški pevski zbor je pred hišo, v farni cerkvi in na žalah zapel pretresljive žalostinke. Ob odprtem grobu pa se je poslovil od ranjakev v imenu Slovaške Zveze, katere delaven in zvest član je bil pokojni od njene ustanovitve dalje, g. predsednik Štrukelj. Njegov jednat govor, v katerem je naglašal pokojnikove zasluge za procvit krščanske ideje ter njegove uspehe na prosvetnem polju, je vse mogoče ganil do solz in z bolestjo v srcu je vsakdo zapustil pokopališče potem, ko se je poslednjikrat poklonil manom nepozabnega Jerneja Cenčiča.

— Vprašanje izvoza. Belgrajska »Pravda« poroča kot nekaj dementi, da se vlada ni še pečala z zabrano izvoza hrane in da takega predloga sploh ni. — Kdo pa je sploh to trdil? Nasprotno je znano, da velespekulantje (morda tudi vlada?) kupujejo že sedaj žito za izvoz v Rusijo.

— Sokolom v album. »Slov. Narod« dne 29. julija 1921, št. 167, piše: »Rojak iz Dalmacije nam piše: Skoro vsa naša duhovščina in po njej zaslepljeni nahujskanci napadajo neprestano Sokola na vsakem koraku, v katerem vidijo samo zlo in rovarijo proti njemu. Kako priporočljivo, da bi ti gospodje prišli malo na jug v Dalmacijo, da bi videli, kako njihovi duhovni bratje delajo za Sokola, a ne proti njemu.« Nato popisuje, kako lep je bil sokolski zlet dne 17. julija v Tivtu v Boki Kotorski. Kako so se obnašali duhovniki proti Sokolom in celo sam škof Ucellini je bil na tribuni. Vpraša: Kaj porečejo k temu kranjski duhovniki? Zakaj oni ne delajo tako, kakor njihovi bratje na jugu? — Ta vprašanja zaslužijo primeren odgovor. Odgovor pa naj se prične z vprašanjem: Zakaj ne gredo naši Sokoli malo na jug v Dalmacijo in pogledajo tamošnje Sokole in se od njih uče spoštovati svojo duhovščino? Ali bi naši Sokoli ne zapodili duhovnika in ga pozdravili s »prokleti far«, ko bi se on drznil stopiti v njih sredo? Zakaj je naša duhovščina ljubila in spoštovala Sokole prva leta njih ustanovitve? Ali niso bile sokolske, saj večje prireditve združene ob nedeljah s službo božjo, pri kateri sta dva ali več Sokolov ministrirala in si to službo štela v največjo čast? Opomnimo Sokole le na en prav oduren prizor: Bilo je neko nedeljo popoldne ob treh. Zjutraj je bil veličasten sprevod po mestu, v katerem je manifestiralo za katoliško vero 20.000 Slovencev. Popoldne pa je bila protimanifestacija Sokola, in sicer ravno ob treh popoldne, ko je bil v franciškanski cerkvi krščanski nauk. Ravno pred cerkvijo je bilo vpitja največ, in to ne mimogrede, temveč nalašč so se Sokoli mudili skoro četrt ure in motili službo božjo. V začetku tega žalostnega sprevoda Sokola so stali nekateri dalmatinski franciškani pred samostanom in pristrčno pozdravljali Sokole, ker so mislili, da je to druga manifestacija katoliškega shoda. Povedalo se jim je, da so se zmotili. Pa povedali so tudi, kakšni so njih Sokoli tam doli v Dalmaciji. To so verni ljudje in imajo radi med seboj duhovnika. Načelnik Sokolov v enem večjem dalmatinskem mestu je vsako nedeljo pri sv. obhajilu. Povedali so še marsikaj v čast njih Sokolov, tako da smo spoznali, kako nezadovoljena je bila njih zmota pri pozdravu naših Sokolov na dan protiverske sokolske manifestacije. Torej, Sokoli, le doli na jug in učite se! Ko se boste od njih naučili ljubiti svoj narod, domovino in spoštovati vero, ki je najdražji biser našega naroda, potem se vrnite in delajte po njih zgledu, potem bomo prijatelji, kakor je prijatelj Sokolov v južni Dalmaciji škof Ucellini. Kjer so mnogi Sokoli celo člani tretjega reda Sv. Franciška, kakor v Dubrovniku, ni čudno, če se škof udeležuje njihovih prireditev.

— Eksplozija vojaškega skladišča Na Metinem brdu pri Kragujevcu je eksplodiralo skladišče topniške municije. Preiskava je v teku.

— Ponovno prosimo vse, ki imajo v posesti nabiralnike »Slovenske Straže«, da jih zopet izročijo njih namenu ali pa jih pošljejo društvu nazaj. Dobili smo kovan drobiž in je odslej vsak izgovor popolnoma neutemeljen.

— Etbin Kristan odpotuje te dni zopet v Ameriko, kakor poroča belgrajsko časopisje. O povodu sedanjega potovanja se ne poroča.

— Dovoljen list. Presbiero poroča iz ministrstva za notranje stvari: Z odlokom ministrstva za notranje stvari od 21. julija je ukinjena prepoved razpečevanja lista »Edinosti« ki izhaja v Chicagu in ki je bil prepovedan s sklepom ministrskega sveta z dne 13. aprila.

— Prepovedani listi. Ministrstvo za notranje stvari je z odlokom od 21. julija prepovedalo uvoz v našo državo in razpečevanje lista Grazer »Montagszeitung«, ki izhaja v Gradcu in piše proti interesom naše države. — Z odlokom od 25. julija je prepovedalo uvoz v našo državo in razpečevanje nemških publikacij: »Ruf-Inzident« in »Presskorrespondenz des deutschen Auslandsinstitutes Stuttgart«, ker pišeta proti interesom naše države. — S sklepom od 25. VII. je prepoved, v našo državo in razpečevanje madžarskega lista »Honvedelen«, ki izhaja v Budimpešti, ker piše proti interesom naše države.

— Legitimacije tudi v Bolgariji. Presbiero poroča iz Sofije: »Dnevnik« poroča, da so se v zvezi s preganjanjem razbojnikov v vsej Bolgariji uvedle osebne legitimacije za vse osebe, stare nad 16 let.

— Zaplana. V soboto, dne 30. t. m. so iztaknili trije otroci, sedem- in petletni sinček Jan. Tavarja in šestletna hčerka Ter. Križaj, ročno granato ter se z njo igrali. Granata je eksplodirala in razmesarila vse tri. — Tukaj so bivali Italijani v času zasedbe. Menda so nam nalašč pustili te smrtonosne igrače, da bi jih v tem boljšem spominu ohranili.

— Obvezni polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. oktobra t. l. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani do 10. septembra t. l. prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list; 2. domovinski list; 3. zadnje šolsko izpričevalo; 4. učno izpričevalo; 5. ubožni list in 6. navstveno izpričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje v zavodu, skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

Poiščedba. Komu je kaj znano o Jakobu Frölihu, ki je bil l. 1915 v Rusiji vjet in se od marca 1916 pogreša. Služil je pri 7. lovskem bat. 4. stotnija. — Pojasnila naj se blagovolijo poslati proti povračilu stroškov na Franciška Frölih, Sp. Danje, p. Sorica, Gorenjsko.

Štajerske novice.

Š Stojan Protič se je danes mudil v Mariboru.

Š Socialnodemokratski shod v Götzovi dvorani v Mariboru je bil precej številno obiskan. Poročali so gg. Etbin Kristan, Golouh in dr. Korun o delovanju v konstituantu.

Š Razburjenje v Mariboru zaradi povišanja najemnin je bilo včeraj ogromno. Nekateri gospodarji so neglede na stanovanjsko naredbo zvišali najemnine kar za celih 500 odstotkov. Kar je pa najžalostnejše, stanovanjski urad posluje silno počasi!

Ljubljanske novice.

Ij Kar liebralni listi ne bodo poročali. Včeraj je bil svečan sprejem pri pokrajinskem namestniku g. Ivanu Hribarju. Prišli so se mu pokloniti zastopniki vseh mogočih uradov, korporacij, društev itd. Celo g. Ribnikar je bil med poklonitelji. Ko je bivši predsednik pokrajinske vlade g. dr. Baltić končal svoj pozdravni govor, je odgovoril novi pokrajinski namestnik in se v odgovoru dotaknil tudi ustavnega vprašanja. On je za svojo osebo sicer z ustavo zadovoljen, toda, tako je nadaljeval, so tudi ljudje, ki niso zadovoljni s sedanjo ustavo in se bore za revizijo ustave. Dokler se bore ti ljudje za revizijo ustave legalnim putem, morajo uživati ista prava kakor vsi drugi državljani in uradništvo je doszno napram tem ljudem biti ne samo uljudno, kakor proti drugim, ampak še bolj uljudno (prva kľofuta sedanjemu režimu), še bolj prijazno (druga kľofuta) in še bolj obzirno (tretja kľofuta) kakor napram drugim! — Po tem nagovoru g. namestnika je g. Ribnikar molče zapustil sprejemno dvorano in odšel na Miklošičevo cesto na posvetovanje.

Ij Veliko veselje je zavladalo včeraj v Ljubljani nad povišanjem najemnin. Trgovci so bili tako navdušeni, da so ponujali namesto zahtevanih 60—120 tisoč kron najemnine za poslovne prostore kar trojne cene, ker so zahtevane cene mnogo pre nizke. Nad pre nizkimi cenami so se pritoževali zlasti oni sloji, katerim priznava naredba olajšavo le trikratnega zvišanja cene od leta 1914, in so zahtevali enoglasno, naj se tudi njim dovoli prednost 6 kratnega povišanja ali pa naj se uvrste med kategorijo »izven zakona« v novih hišah. Hišni gospodarji in finančna oblast so bili vsi obupani nad ogromnimi količinami papirnega denarja, ki so jim ga ponujale stranke, ki nimajo dovolj velikih shramb na razpolago. V večernih urah se je zbirala ogromna množica pred stanovanjskim uradom, kjer je burno manifestirala za 100 kratno povišanje najemnin.

Ij Prosveta frančiškanske župnije. Danes odpade odborova seja. Prihodnja seja se vrši danes teden v običajnem lokalu in ob navadni uri. — Tajnik.

Ij Novi kopalni vlaki iz Ljubljane v Laze. Od 31. julija naprej vozijo ob nedeljah in praznikih do preklica iz Ljubljane v Laze nastopni kopalni vlaki: Z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 8.30, 12.06, 13 in 14.20 ter iz Laz v Ljubljano z odhodom iz Laz ob 13.42, 18.30 in 19.54. Ob delavnih dneh iz Ljubljane gl. kol. ob 12.06 in 14.20, iz Laz v Ljubljano ob 18.30 in 19.54. Za te vlake veljajo dosedanje kopalne vozne karte.

Ij Stolna Vincencijeva konferenca ima sejo danes v torek, dne 2. avgusta ob 6. uri zvečer v pisarni na Poljanskem nasipu 10.

Ij Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima danes, v torek 2. avgusta redno mesečno sejo ob 6. uri zvečer v hiši »Dobrodelnosti« (Poljanski nasip).

Ij Ugriznen je bil od psice Sletni sin gospoda odvetnika dr. Milana Šubica Milan. Psica je bila preiskana in je zdrava.

Ij Razgrajaci so bili ponoči od sobote na nedeljo precej glasni. Posebno živahno je bilo v Kolodvorski ulici, v kateri je razsajal neki pijanček S... Ko je bil prijet, je kričal naprej in ko so ga pripeljali v stražnico na Dunajski cesti, je tako tulil, da so se zbirali tam ljudje. S... je imel v žepu steklenico žganja, s katerim si je od časa do časa privezal dušo.

Ij Posurovela mladina. Dva 15 do 16 letna poba sta v soboto nekega 10 letnega dečka privezala k drevesu z žico in ga neusmiljeno pretepala, dasi jima ni ničesar storil. Na pritisk ostalih otrok, ki so se tam igrali, sta ga izpustila.

Ij Ribiči v Gruberjevem prekopu. V nedeljo so zaprli vodi v Gruberjevem prekopu z namenom, da se namaka Barje in da se, kar je bilo že skrajno potrebno, poplanske skozi mesto Ljubljano vodčica struga Ljubljance. Ko se je voda znižala, se je šlo na stotine ljudi s Poljan in iz Kurje vasi kopat in — ribe lovit. Kar z rokami, brez mreži in brez trnkov so vjeli ljudje velikansko množino rib.

Ij Ubila raca. V strugi Ljubljance je bila nedavno ubita raca, katero je njena gospodinja silno ljubila. Ni se izvedelo, kdo naj bi bil ubil. Vse reč se je razvila v zagoneten slučaj, ker so otroci rekli, da je neki 15 letni fant vanjo metel kamen.

toda fant je povedal, da je sicer res metel kamen, toda ne v raco, marveč v nekega psa, ki je raco lovil in napadel.

Ij Previdnost pri posejevanju denarja! Ravnatelj nekega tukajšnjega hotela je neki dami posodil 300 dinarjev, ker je trdila, da mora plačati carino. Previdni gospod ravnatelj je rekel dami, da ji že posodi denar, če kaj zastavi. Dama je zastavila dva prstana, ravnatelj ji je pa denar odšel. Zelo zaposleni ravnatelj je šele pozneje zapazil, da sta bila prstana vredna komaj 300 kron.

Ij Za javno dostojnost. Piše se nam: V nedeljo je imel Sokol v Ljubljani neko prireditev. Pri obhodu po mestu je nastopila tudi četa nageev, oblečenih v same hlačice. Tak nastop se ne da z nobenim pametnim razlogom opravičiti. Zato v imenu javne dostojnosti in npravnega čuta odločno protestiramo proti takim pocestnim prireditvam. Še celo v Sudanu in v Nubiji so črnci olikanejši pri slovesnejših prilikah in bolj oblečeni. Ali na ta način pojmujejo nekateri Sokoli npravno dviganje naroda. Besedo ima glavno načelstvo Sokola!

Ij Naša sta se dva mala kľuča. Dobita se v naši upravi.

Ij Karambol pri škropljenju ulic. Ko je delavec Blaž M... škropil po Dolenjski cesti, je neka ženska privzela tako neprevidezno z vozom v hibrant, da ni bilo več mogoče škropiti.

Katoliški vestnik.

c Slavnostno polaganje temeljnega kamna katoliškega vseučilišča v Lovanju, ki so ga bili Nemci leta 1914 zažgali, se je vršilo z izvanredno slovesnostjo 28. julija. Predsedoval je slavnostim kardinal Mercier, navzoči pa so bili med drugimi odličnimi osebnostmi kralj, kraljica, dvor, zastopnik francoske akademije, bivši predsednik republike Raymond Poincare, Bérard kot predstavitelj francoske vlade, maršal Pétain, ves diplomatiški kor, italijanski minister Meda, Caire, predsednik francoske mestne občine, predstavitelji skoro vseh angleških, ameriških, nizozemskih, švicarskih, skandinavskih in belgijskih univerz itd. Predsednik združenih držav Amerike, Harding, je poslal dolgo brzojavko, v kateri povdarja svetovno slavo lovanjske katoliške univerze in neizmerno izgubo, ki jo je trpel svet vsled germanskega barbarstva. Pri slavnosti so vsi navzoči odličnjaki govorili, temeljni kamen pa je položil kardinal.

Učiteljski vestnik.

Socialni tečaj na Brezjah. Odhod v sredo zjutraj ob 6. uri 30 minut z južnega kolodvora. Nekateri odidejo že danes popoldne in zvečer. Za prenočišča je preskrbljeno pri Fingzarju in Gabrieličevu, kjer naj se vsak javi po prihodu na Brezje. Spored predavanj in diskusij: 1. Dne 3. avgusta: Fr. Lavtžar: Državna in privatna zaščita dece; M. Zirovnik: Mladinske organizacije in učiteljstvo; 2. dne 4. avgusta: Dr. Mohorič: Učiteljstvo in združništvo; Dr. Kulovec: Uveljavljanje krščanskih načel v javnem življenju; 3. dne 5. avgusta: Franc Silverster: Cigava je šola in kakšna naj bo? Adolf Sadar: O vzgoji zanemarjene mladine. — G. profesor Iv. Dolencec je moral v Belgrad in pride, če bo le mogel. Predaval bi o prosvetnem delu učiteljstva med narodom. Tudi g. dr. Demšar pride, če ne bo nepričakovano zadržan. — Vseh zgledanih udeležencev je doslej nad 50, kar smatramo za vesel pojav. Pričakujemo pa, da pride tudi večje število nepriglašanih.

Socialni vestnik.

Reforma patentnega zakona na Nemškem. Pred kratkim se je vršilo v Stuttgartu zborovanje nemških kemikov. Na dnevnem redu je bila med drugim prenosna patentnega zakona. Govorniki so bili mnjenja, naj se ta prenosna zakonček ne prenagli in naj ostane dosedanj patentni zakon bistveno v veljavi; izpopolni naj se k večjemu z določbami, ki naj ščitijo izumiteljevo čast s tem, da se v patentni listini navede njegovo ime. Kar tiče zahteve, da se v zakonu zagotovi primerna odškodnina za iznajdbe tudi uslužbencem katerega podjetja, je to odveč, ker je podjetnik že po dosedanjih zakonih dolžan, da uslužbenca primerno plačuje ozir. nagraduje. Najbolj važno je — tako je naglašal kongres, — da važni deli izumiteljskega prava ne preidejo v delovno pravo, ki se pravkar izdeluje. To pravo temelji na razrednem načelu, ki je z izumiteljstvom nezdružljivo. Tu mora veljati edino-le strokovno stališče, to se pravi strokovno znanje. Društvo nemških kemikov bo v sporazumu z Nemškim društvom za varstvo obrtne lastnine ustanovilo stalen odbor strokovnih izvedencev, ki naj poslej sodeluje z državnim justičnim uradom v vseh stvarih, ki tičejo obrtne varstva, da se tako izključi razredno-politični vpliv na tem poprišču.

Dijaški vestnik.

STIPENDIJE IN DRŽAVNE PODPORE VISOKOŠOLCEV V INOZEMSTVU.

Poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani objavlja sledeči razglas:

Da bi se pravilno in v soglasju s stvarnimi državnimi potrebami uredilo vprašanje o podpiranih dijakih (študentih) v inozemstvu, vprašanje namreč, s katerim so v zvezi bodisi že veliki državni izdatki bodisi odtok tuje valute iz države, je glasom razpisna ministrstva prosvete z dne 20. julija 1921 V. N. št. 21163 ministrski svet sklenil naslednje:

1. Do nadaljnjega ukrepa se bodo pošiljali na tuja vseučilišča podpirani dijaki samo za one naučne stroke, ki niso zastopane na vseučiliščih v kraljevini;

2. nove študentije se dajo tudi dijakom naših vseučilišč, ki so nauke dovršili (diplomirani), v svrhu nadaljnjega izpopolnjevanja študij. Ti genceji se bodo pošiljali le v izjemnih slučajih po proračunski možnosti na predlog poedinih vseučilišč. Te študentije bo podeljevalo ministrstvo prosvete;

3. do dovršenih študij ostanejo medicinci, veterinarji, tehniki vseh panog, dijaki industrijske kemije, dijaki eksportne akademije, dijaki živih jezikov, dijaki »eccecole centrale«, montanistike, konzervatoriji, in umetnostne akademije; dijaki ostalih fakultet pa le, ako imajo še leto dni do dovršitve;

4. od vseh podpiranih dijakov in njihovih taršev (varuhov) se vzame obveza, da bodo po dovršenih študijah služili državi toliko let, kolikor let so bili študentisti (ali pa bodo vrnili študentijo z zakonitimi obrestmi);

5. dijaki izgube študentijo;

a) ako se ne prijavijo pravočasno k izpitu ali se prijavijo in izostanejo;

b) ako se ne udeležujejo redno predavanj in ostalih praktičnih vaj;

c) ako ne predlože potrdila, da so kolokvirali iz svojih predmetov, ako bi v tem roku ne imeli polagati nikakšnih izpitov;

d) ako padejo pri izpitu;

e) ako se nedostojno vedejo ali preglašajo načela, ki so protivna družabnemu in državnemu redu;

6. dijaku se more podaljšati vživanje stipendije, ako je padel pri izpitu, kadar šolska oblast to predlaga, ker se je uverilo pri pristojni vseučiliški oblasti, da je redno obiskoval predavanja (praktične vaje) in bil marljiv ali da je bil tekom tega semestra resno bolan. Podaljšanje se more dovoliti samo enkrat tekom študij;

7. dijaku se more povrniti študentija, ako je na svoje stroške položil izpit, radi katerega je izgubil študentijo. Ta vrnitev se more dovoliti samo enkrat in velja od dneva položenega izpita;

8. študentije se izenaka;

9. proračuni pokrajinskih vlad za študentije se prenese na ministrstvo prosvete, ki bo v prihodnjem šolskem letu skrbelo za vse podpirane dijake v inozemstvu;

Poverjeništvu za uk in bogočastje daje ta sklep ministrskega sveta na znanje.

Dijakom je na prosto dano, da vložijo svoje prošnje pri dijaški zadrugi (n. pr. na Dunaju, v Pragi itd.), pri kateri so včlanjeni, ali pa naravnost pri poverjeništvu za uk in bogočastje, kjer naj vložijo svoje prošnje tudi oni, ki niso včlanjeni pri nobeni dijaški zadrugi. Prošnje naj bodo pravilno opremljene s študijskimi izpričevali in družinskimi in premoženjskim izkazom. Vse prošnje se morajo vročiti poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani vsaj do 20. avgusta 1921.

d Ljubljanska podružnica Slov. Dijske Zveze. V sredo, dne 3. avgusta se vrši ob 10. uri popoldne v dvorani Akademikega doma izreden občni zbor »Ljubljanske podružnice SDZ«. Ker je posebne važnosti, zato je udeležba obvezna za vse članke: akademike, bogoslovce in srednješolce.

Predsednik.

Kolesarsko dirko na Bled priredi v nedeljo, dne 7. avgusta 1921 kolesarska Ilirija. Start bo ob pol 19. uri na Gosposvetški cesti, cilj na Bledu pred trgovino Pretnar. Dirka se bo v 4 skupinah: glavni, težki, juniorski (za one, ki letos niso dosegli nikakega darila) ter seniorji. Dirka se vrši za prvenstvo kluba na 30 km.

Mednarodni shod katoliške intelligence v Pragi.

Zadnji dan. 13. julija.

Sreda, 13. jul. je bila posvečena prijateljski družabnosti. Ob pol 9. so se zbrali malone vsi udeleženci kongresa na kolodvoru Smichov za izlet na Karlov tyn, znamenito graščino Karla IV. Ugodnejšega mesta za zaključni izlet si ni možno misliti; tudi vreme je bilo krasno. Iz vidika jmenitne narodne zgodovine, iz stališča katoliške misli je zapustil ta izlet najlepše vti-se pri vseh. Izkazala se je zopet čudovita sintetična moč »brezdomovinskega« krščanstva, ki je vendar edino-le v stanu dati pravo podlago pravemu domoljubju; nikjer ne bi tuji gostje dobili čistejšega pojma o posebni češki krščanski kulturi, nego na tem slavnem gradu. Njega poset je bila spopolnitev kongresove razstave in referatov na shodih.

S petjem jugoslovanskih koračnic so odšli z graščine naši akademiki, veselo pozdravljeni od čehoslovških in drugih tovarišev.

Zadnji večer v Pragi je združil skoro vse goste kongresa na Strahovem pri poslovnem večeru. Med saljivimi deklamacijami, glasbo, igrico in končnimi zahvalnimi govori inozemcev je potekel čas; poslovili so se tujci, katerih večina je odpotovala že 14. julija zjutraj.

V poslovnih govorih se je označil pomen kongresa: predvsem zbližanje toliko oddaljenih moči prvič po vojni; jasno izrekanje vseh težav, ki jih ni malo, a smo jih prvič spoznali. Izrazilo se je upanje na drug ravno tako prekrasen kongres v bližnji bodočnosti.

Za Jugoslovane je govoril tov. »Dujmović« (Krek, Praha), ki je primerjal razvoj katoliške misli na Češkoslovskem in v Jugoslaviji, in omenil Poljsko, katere razmerje do Slovanstva se bliža srečni reviziji; ter dr. Golias, ki je končal s proslavo slovanske gostoljubnosti kot bistvenega dela najlepše krščanske vrline — tovarištva.

Dne 14. julija popoldne je zapustila večina jugoslov. gostov zlato mesto, z neizbrisno lepimi in dobriimi spomini.

O končanem sjezdu piše »Čeh« m. d.: Bilo je to pravcato slovansko zborovanje; udeleženi so bili Čehoslovaki, Jugoslovani, Ukrajinci in lužiški Srbi. Manjkali so žal še Poljaki in Rusi. Prvi so poslali številne pozdrave in so se oprostili; Rusija molči. Dal Bog, da cirilmetodska ideja v svojem zmagoslavju poletu z Velehrada prepoji tudi njo in jo z nami združi. — Oficielni vladni krogi in liberalni češki tisk vestno ignorirajo sjezd; niso ga morda bagatelizirali s kakim kratkim poročilom — a skrbno zamolčali so ga. A mi hočemo, da se zna, da smo verni državljani: temu čustvu smo dali duška v meddejanju slavnostne predstave v Nar. Divadlu, ko smo klical predsedniku Masaryku in češkoslovški republiki »Zda! Buhl«

Cel kongres se je vršil z mirno dostojnostjo, brez praznega ropota, veselje in običajnega pijančevanja. Tem večja bo njegova korist.

Največji pomen ima občni zbor in posvetovanje kat. seniorata 11. (12.) julija ter ustanovitve Cirilmetodske Lige 12. jul. Podrobne načrte bo donášalo večmesečno delovanje, ki bo sledilo kongresu; navezani so stiki, razjasnjeni so nazorji — načelno edini in enaki, tehnično različni, kar bo pa le v korist pokretu.

Vsakemu izmed udeležencev je pa nudil shod obilo onih v navadnem življenju redkih trenutkov, ko neposredno dojememo konkretno moč ideje, ko z nepremagljivo notranjo sigurnostjo hipoma vemo: bodočnost je naša!

Orlovski vestnik.

Celje. Celjski Orel bo blagoslovil svojo novo zastavo 7. avg. v Celju. Da bo ta slavnost res potekla kar najbolj veličastno, prosimo vsa sosednja okrožja, da pridejo ta dan polnoštevilno v Celje, ki bo po številu čet sodilo moč orlovske organizacije. Celjani so po svojih močeh povsod sodelovali, zato smejo pričakovati, da se bodo tudi bratski odseki odzvali povabilu celjskega Oria. Po prihodu jutranjih vlakov bo slovesen sprejem na kolodvoru, nato odhod k skušnji. Sodeluje salezijska godba. Z opoldanskim vlakom se odpeljejo v Rimske toplice, kjer bo javna telovadba. V krasnih Rimskih toplihkah je na letovišču veliko odličnih Srbov in Hrvatov. Da bodo ti dobili kar najboljši utis o naši orlovski organizaciji, zato je dolžnost bližnjih odsekov, da pošljejo svoje najboljše telovadce v Rimske toplice. Fantje iz sosednjih župnij pridejo na okrašenih vozovih. Dne 7. avgusta vsi v Rimske toplice, da svet spozna in vidi, kako silna je že moč orlovske organizacije!

Prvi orlovski tabor v Loki pri Zidanem mostu. Orlovski odsek v Loki pri Zidanem mostu priredi s pomočjo sosednjih odsekov 14. avgusta velik orlovski tabor z javno telovadbo in veliko ljudsko veselico. Ker je dobiček namenjen zgradbi orlovskega doma, se pričakuje čim večje udeležbe. Bog živi!

Orli-dijaki imajo svoje zborovanje ob priliki zborovanja SDZ in sicer v ponedeljek 22. avgusta ob 5 uri popoldne v Ljudskem domu. Potrebna je obilna udeležba, ker bo občni zbor dijaškega okrožja in ustanovitev novega okrožja za vse Orle-dijake. Prijavite se SDZ v Ljudski dom. Nasvidenje! — Tajnik D. O. okr.

Turistika in sport.

Izšla je 31. številka »Sporta« in prinaša sledečo vsebino: Kolesarske dirke na Novo mesto, Plavalna tekma za prvenstvo Jugoslavije na Bledu dne 21. avgusta, Uspeh jugoslovanskega kolesarskega sporta v tujini, Desletnica S. K. »Ilirijac«, Večanje v skakanju. — List je lepo ilustriran in stane v naročnini četrtletno K 56.—

Gospodarstva.

g Tržne cene v Mariboru. Volovsko meso 26, 24, 22 K 1 kg; telečje 18, 16 K, brez kosti 21 K; svinjsko 32 K; salo 44 K; jetra 14 K; špeh svež 42 K, prekajen 50 K; mast 46 K; prekajeno meso 46 K. Goveje kože 24 K. Piščanec 30—40 K; kokoš 50 K; raca 60 K; goš 120 K. Maslo 72 K, mleko 5—6 K. Seno 380—420 K.

g Padeč dinarja. Finančni minister Kosta Kumanudi ima posvetovanja z zastopniki trgovinskih zbornic, bankirji in strokovnjaki radi proučitve vzrokov padeč dinarja.

g Pomanjkanje krme v Srbiji. Presburo poroča iz Sofije: Poroča se, da je v nekaterih srbskih okrožjih nastala velika suša, vsled česar se čuti pomanjkanje krme za živino. »Nezavistnost« piše, da je mnogo srbskih trgovcev prišlo v Bolgarijo, kjer kupujejo velike količine sena in druge krme za živino ter plačujejo dobre cene.

g Nove fabrike. Ministrstvo za agrarno reformo osnuje v Djakovem tvornico za poljedelske stroje. Tvornica bo osnovana na zadružni podlagi.

g Gospodarska pogajanja med Češko-slovaško in Poljsko. Trgovski minister češkoslovaške republike dr. Hotovec se je mudil te dni v Varšavi v svrhu sklepa trgovske pogodbe med Češkoslovaško in Poljsko.

g Neomejen izvoz moke iz Mažarske. Ministrski svet je sklenil do 30. septembra neomejen izvoz moke. Izvozna taksa za 100 kilogramov znaša 600 kron.

g Svoboden izvoz zlata iz Rumunije? V rumun. min. svetu so razpravljali o svobodnem izvozu zlata iz rumunskih rudnikov. Finančni minister Titulescu je bil edini proti temu predlogu, dočim so se ostali ministri z njim strinjali. Vprašanje še ni rešeno.

g Znižan diskont. Francoska banka je včeraj znižala diskontno mero od 6 odstotkov na 5 in pol odstotka. Odstotna mera za predume se je določila na 6 in pol odstotka.

g Povišanje carine v Avstriji. Presburo poroča z Dunaja: Uradni list avstrijske vlade je te dni objavil naredbo zveznega finančnega ministrstva glede opvišanja carine za različno blago, za katero se mora carina, ako se plača v bankovcih, do daljnjega plačati v 130 kratni nominalni vrednosti dotične carinske postavke v zlatu.

g Za 800.000 dolarjev je poslala te dni Nemčija Ameriki na conto reparacij. V kratkem dospje še okoli 10 milijonov dolarjev vrednosti.

g Dobava Cerad za pokrivanje železniških vagonov. Ravnateljstvo državnih železnic v Sarajevu razpisuje potom javnega natečaja dobavo 300 komadov plah za pokrivanje železniških vagonov. Zapečatene, pravilno kolkovane ponudbe je poslati na Direkcijo državnih železnic v Sarajevu najkasneje do 20. avgusta t. l. 12. ure opoldne. Dobavni razpis vsebuje podrob. pogoje in risbo plah je v pisarni lrg. in obrt. zbornice v Ljubljani na vpogled, ki pa nima na razpolago prepisov, ki bi jih mogla interesentom izročati.

g Uredba o izpremembah in dopolnitvah o splošni carinski tarifi z maksimalnimi in minimalnimi postavkami, je izšla v »Uradnem listu« z dne 1. avgusta.

Organizacija in tehnika dela v bankah. Pod tem naslovom piše g. Kamilo Bošnjak, ravnatelj Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu, knjigo, ki bo dobro služila upravnikom in uradnikom denarnih zavodov. Pri drugih naprednih narodih je tehnična literatura denarne stroke bogato razvita, a pri nas je skoraj nimamo, zato je pričakovati, da bo upravnikom in uradnikom bančne stroke ta prva domača iz prakse in za prakso pisana knjiga dobrodošla. Posebno važno je, da je knjiga pisana po izkušnjah naših razmer, ki so v mnogem različni od razmer, na katerih je zgrajena strokovna literatura sosednega inozemstva. — Iz prospekta, ki smo ga prejeli, je razvidno, da je pisatelj posebno točno obdelal »Podrobno razdelitev in organizacijo dela po vrsti poslov t. j.: posle z vložnimi knjižicami, z menjicami, z inkasi, na tekoči račun domače valute, na tekoči račun tuje valute, z valutami, devizami in vrednostnimi papirji, s kuponi in izrebanimi papirji, z vlogami. Knjigi so dodani načrti likvid. prilog, kontrolnih tabel in pomožnih knjig, tako da bo ta knjiga izredno koristna priročna knjiga za bančnike in hranilnične uradnike. — Knjiga, ki se tiska v tiskarni »Tipografija« d. d. v Zagrebu, bo izdelana na najfinjšem papirju in lepo (trdo) vezana; obsegala bo približno 200 strani formata 20 x 26 cm in bo stala 48 dinarjev, v prednaročbi do 15. septembra t. l. 48 dinarjev. Knjiga se pošlje naročnikom na označeni naslov franco. — Naročbe se naslovljajo na: Kamilo Bošnjak, Zagreb, Ilica 3, denar za naročbo se pa pošlje na pisateljev naslov na Hrvatsko eskomptno banko, Zagreb, Ilica 3.

g Japonska zunanja trgovina za prvo polovico t. l. je padla za celih 50 odstotkov. Izvoz je znašal 574.817.000 jenov, uvoz pa 798.818.000 jenov, tako da je bila trgovinska bilanca pasivna za 223.001.000 jenov.

g Znižanje plač v Ameriki je marsikod zelo občutljivo. Tako se bodo n. pr. v Clevelandu plače v topilnicah ravnale po premikajoči se lestvici na podlagi cene surovega železa. Za enkrat znižanje znaša 7 1/4 odstotkov, pred tremi meseci so plače že padle za 26 1/4 odst., vsega skupaj torej 97 1/4 odst. za tekoče leto.

g Industrija z diamanti. Vsled velikih naročil od strani ameriških trgovcev z diamanti je amsterdamska industrija brušenja diamantov zopet začela z delom, ki je sedem mesecev počivalo. S tem je dobilo delo 7000 delavcev.

g Transportni stroški za prevoz ameriških vojakov. Pred kratkem je ameriški finančni minister izplačal angleškemu pomorskemu ministru okrog 32 1/2 mil. dolarjev za prevoz

ameriških vojakov med svetovno vojno, kar se živahno komentira vzpričo dejstva, da Angleška ni pokazala nobene resne volje, da bi poplačala Ameriki svoje vojne dolgov ter jih najbrž tudi ne bo. Splošno se to jemlje za dejstvo, da je angleška diplomacija dobila Hardingov kabinet popolnoma na svojo stran ter da bo isti nadaljeval anglofilsko politiko bivšega predsednika Wilsona, čeprav je bil Harding pravzaprav izvoljen kot znak protesta proti Wilsonovemu popuščanju napram Angleški in drugim zaveznikom. Pred kratkim je ameriški admiral Sims v Londonu ostentativno poudarjal na anglosaški podlagi sloneče prijateljstvo med Angleško in Združenimi državami, kar je zelo vznemirilo irsko misleče kroge v Ameriki, ki so mislili, da bo Harding kot Wilsonov politični nasprotnik interveniral za neodvisnost Irske. Vzrok vsemu temu pogajanju so pa najbrž skrivna pogajanja med Angleško in Ameriko glede tihomorskega vprašanja. Struja admirala Simsa zastopa v Ameriki stališče, da je angleška mornarica rešila Združene države pred ev. napadom Nemčije in z ozirom na gornji razvoj bi s precejšnjo gotovostjo lahko sklepali, da je angleška diplomacija prepričala Ameriko, da brez angleške pomoči ne more braniti Filipinskih otokov in drugih tihomorskih posesti.

g Padanje cen kovin na Francoskem je precej občutno. Baker je padel od 743.25 franka za 100 kil na 380.50 franka, aluminij od 1000 na 650 frankov, cink (fini) od 358.50 na 145 frankov, svinec od 127 na 123.50 franka. Tudi železo in jeklo sta padla od 765 na 450 frankov, oziroma od 500 na 260—280, takozvano sladko železo in jeklo pa od 120 na 65, oziroma od 162 na 80 frankov.

Prispevajite za sklad S. L. S.!

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 303 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Baromet. v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Noba, vetrov	Pasivna v mm
30./7. 21 h	732.5	24	2.1	jasno	—
31./7. 7 h	735.1	21.5	1.8	jasno	—
31./7. 14 h	732.7	30	5.2	jasno	—
31./7. 21 h	733.5	25.5	2.5	obl.	—
1./8. 7 h	733.6	20.7	3	jasno	—
1./8. 14 h	732.5	31	6.6	jasno j. v.	—

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno obliko v tednu se računa 16 kron.)

ATELJE ZA ČRKOSLIKARSTVO.
Pristou Filip, »Hotel Malič«.

BARVNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 8

ČRKOSLIKAR.
Bricelj Franc, Selenburgova ul. 6.

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabec Franjo, Miklošičeva c. 6.

IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26.

KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.

Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KNJIGARNE
Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.

LEKARNE
»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MODNI SALONI
Kvas Janko, Miklošičeva c. št. 5.

(Akademski dom.)

MEHANIČNA DELAVNICA
za pisalne stroje.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

PARNA PEKARIJA
Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PISALNI STROJI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

RAZMNOŽEV. APARATI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

SPEDIJSKA PODJETJA
Uher F. & A., Selenburgova ulica 4. (Tel. 117.)

Ranzinger R., Cesta na južno železnico št. 7—9.

STAVBENA PODJETJA
Bren Pavel, mestni stavbenik,

Novo mesto—Gradac.

SOBNO SLIKARSTVO
Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.

Zuran Martin, Mestni trg 12.

TAPETNIŠKA DELAVNICA:
Jaeger Franjo, Komenskega ul. 12

(Rokodelski dom).

TELOVADNE POTREBŠČINE.
Kunovar Ivan, Stari trg 10.

TOVARNA FURNIRJA,
žaga in trgovina z lesom,

Podrečje, p. Domžale.

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.
Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.

ZALOGA OGLJA IN DRV
Paljevec Izidor, Slomškova ul. 21.

(Za dvakratno obliko v tednu se računa 16 kron.)

TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.

Erjavac & Turk pri »zlati lopati«.

Valvazorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 71.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA.

Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:

Cihlař Jos., Dunajska c. 67.

ZALOGA POHISTVA.

F. Fajdiča sin, Sv. Petra cesta 17.

ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.

Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Nov mal

ročni voziček

je naprodaj v Rožni dolini 145.

3 letna čistokrvna

kobila

(izborna za dirko) je naprodaj. Naslov pove uprava lista pod št. 2572.

SPEDIJSKA TVRDKA

Ludovik Ševar vd.

na RAKEKU

izvršuje najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Brinjevec

zajamčeno pristen, v sodčih in steklenicah nudi na debelo Parna veležganjarna Robert Diehl, Celje.

Najboljši tednik je glasilo „Kmečke Zveze“

„Domoljub“.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Matko Perko
Pavla Perko roj. Jordan
poročena.

Šiška 1. avg. 1921 Ljubljana.

4 beli oleandri 1 m visoki so naprodaj. Polzve se Kozeljaka ul. 6.

Sprejmejo se:

strojnik k lokomobili,

žagar (gatrlist),

delovodja k tovarni lesenih žeblicev.

Tovarna lesenih žeblicev in parna žaga v Črnomlju Slovenija.

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem, kateri so za časa dolgotrajne bolezni našega pok. očeta, gospoda

Ilije Hranilovića

gkih. župnika v p.

blazili bol in ga na zadnji poti spremili, se tem potom v imenu sestre in bratov najpriskrajše zahvaljujem.

M. U. Dr. Nikola Hranilović.

Največji daljnogled v Ljubljani

astronomski refraktor, kompleten, z 13 različnimi okularji in stojalom vred, je na prodaj. Nadaljna pojasnila daje uprava lista.

2712

Sprejme **vajenec** za sedlarsko obrt. — se Natančnejša pojasnila daje: Bruno Belantič, Sv. Jerneja cesta Spodnja Šiška.

Prodajalo se 2 hiši; ena enonadstropna majhna ena z go. iniškiimi prostori. Oddaljeni sta 10 min. od Ljublj. Polzve se Rožna dolina pri Ljubljani gostilna Čeh.

Krasno posestvo naprodaj na Dolenjskem na prometnem kraju tik ob cesti z vsem inventarjem. 50 oralov polja, gozda in travnikov. Vse gospodarsko poslopje v dobrem stanju in vse polje obdelano. Cena K 500.000. Več se poizve pri Zupančiču na Dobravi št. 4, p. Dobrušice.

Kuharica

samostalna, koja bi opravljala tudi druga hišna dela, more dobiti takoj mesto za mesečno plačo K 500. Adresa: Ljubljana Jagodič, Novska (Slavonija.)

Razpisuje se

služba organista

v Vipavi. Nastop čimpreje. — Prošnje je nasloviti na gosp. stolnega pevsodja St. Premrla v Ljubljani, pri katerem se izvedo ugodni pogoji.

Cerkveno predstojništvo Vipava.

URADNIK

spretna, zanesljiva moč z izvrstnimi spretnostmi isče postranskega zaslužka v popoldanskih urah v kaki pisarni ali podjetju, zlasti za nemško korespondenco. Ponudbe pod „Spretnost“ na upravo.

Isče se dobro izurjen in samostojen

kolar in mizar

Ponudbe na Delniško pivovarno, Laško.

Isče se nekoliko

sodarjev

za izdelovanje pivskih sodčkov. Ponudbe na Delniško pivovarno, Laško.

Za „Ljubljanski veliki semenj“

se ima izvršiti večje število različnih napisov, napisnih in reklamnih plošč. Dobri

črkoslikarji,

ki reflektirajo na ta dela, se pozivajo, da se priglasijo pri g. arh. Costaperaria, obratno ravnateljstvo južne železnice, ob popoldanskih urah.

„Suha bukova drva“

3000 m³, na prodaj takoj franco postaja Podnart. Ponudbe s ceno na naslov: IVAN MAGUŠAR, Kropa Gorenjsko.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.